

[Jørgen Estrup]

get for miljø- og energisiden, skal man nå ud i landsbyerne, og dér skal man nå ud til kvinderne. Det er i sidste ende dem, der har ansvaret for den daglige husholdning, for sammenhængen mellem økologi, energi, miljø og overlevelse. Derfor tror jeg, at kvindeaspektet er et helt afgørende element i kommende bistandsprojekter.

Til sidst vil jeg sige et par ord om de regionale projekter, som nu understreges i Danidas handlingsplan. Jeg synes, det er en god ting, og at det er rigtigt også at se på mulighederne for det, der går på tværs af de traditionelle grænser.

Spørgsmålet er, om man går langt nok i Danidas handlingsplan. Landegrænserne er jo ikke naturlige grænser for bistandsprojekter. I en række tilfælde er områder snarere end nationalstat relevant, og der findes en række muligheder for projekter, som bidrager til at mindske spænding og løse konflikter, hvis man involverer nabolande.

Det forekommer mig f.eks. kunstigt, at man kun giver bistand til Indien, men stopper ved grænsen til Pakistan. Når vi kommer til at diskutere, hvordan bistanden skal være til flytning i Pakistan fra Afghanistan, vil det være helt naturligt at se på grænseområdet mellem Afghanistan og Pakistan.

Der kan nævnes en hel række andre tilsvarende landeeksempler. Jeg er ikke i tvivl om, at man ved i højere grad at interessere de pågældende nabolande for fællesprojekter havde en mulighed for samtidig at løse op for konflikter. I det asiatiske område, som jeg har taget mine eksempler fra, findes der faktisk nu bistands-samarbejde mellem f.eks. Indien, Pakistan, Nepal og andre; spørgsmålet er, om Danida ikke også burde interessere sig mere for den type af projekter.

Til slut skal jeg blot sige, at jeg synes, der er lagt op til et konstruktivt og spændende arbejde i Udenrigsudvalget, og med regeringens redegørelse er der gode muligheder for at få en god sammenhæng mellem mål og midler i bistandsarbejdet.

Duetoft (CD):

Jeg vil gerne indlede med at takke ministeren for en nyttig redegørelse. Efter CD's opfattelse er der mange gode tanker i handlingsplanen, og stort set er vi enige i de retningslinjer, der bliver lagt frem. Jeg vil derfor koncentrere mig om et

par bredere emner, som jeg har et par kommentarer til; men det er altså med udgangspunkt i, at vi støtter redegørelsens og handlingsplanens linje.

I aftes havde jeg et af mange offentlige møder om EF, og på et tidspunkt kom vi selvfølgelig til at diskutere EF og ulande. Fem meter fra mig, nede på højre side af de borde, der var, sad der to unge piger; og hver gang jeg overhovedet nævnte ordet uland, var deres hoveder ved at falde af, så meget rystede de på hovedet. Da vi kom lidt længere ind i diskussionen, var hovedrystelsen gået over til en hånlige grinen, og sådan fortsatte det faktisk hele aftenen.

Heldigvis var det kun to ud af en hel del flere, men det rystede mig alligevel en lille smule, at man blandt ganske unge mennesker, der skulle have en ordentlig skoleuddannelse, og som skulle være opvokset i Danmark i de år, hvor vi alle har været enige om at hjælpe ulandene, skulle møde den reaktion – jeg var lige ved at kalde det den stupiditet eller afstumpethed – som den hånlige latter var udtryk for.

Det fik mig til at tænke på, at et af de vigtigste træk ved debatten i dag naturligvis må være at sikre den folkelige forståelse for ulandsbistanden og Danidas arbejde. Nu kan vi jo høre selv i dag, at der er ordførere, som i alt fald et godt stykke ad vejen deler de opfattelser, som de to unge mennesker i går åbenbart havde. Det gør det ikke lettere, at vi her i Tinget skal høre den slags. Men i alt fald understreger det behovet for en folkeliggørelse af ulandsbistanden.

Jeg tror, der i den forbindelse er et vigtigt område, vi i alt fald er nødt til at tage fat på, nemlig vores ambitionsniveau. Jeg tror, det er vigtigt, at vi ikke skyder for højt; at vi er enige om, at de projekter, vi går ind i, ikke nødvendigvis i de næste mange år skal drives af vore egne folk, fordi de lokale befolkningers bedst uddannede ikke er i stand til at føre projekterne videre, men at vi faktisk arbejder på et sådant niveau, at de bedst uddannede i de lande, vi gerne vil hjælpe, kan fortsætte med projekterne. For ellers er det, folk siger: Jamen hvad er det for en ulandsbistand, der gør, at det bare er danske eller vesteuropæiske eller amerikanske medarbejdere, der skal drive tingene videre? Det drejer sig om hjælp til selvhjælp; det ved jeg godt man er drejet mere over på, og det hilser jeg med glæde.